

СТАНОВИЩЕ

По конкурс за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“
в професионално направление **9.1. Национална сигурност**
(Национална сигурност и данъци)

Автор на рецензията: **проф. д-р Валентин Василев**

- № 39480 - Регистър за научната дейност в Република България:
<https://cris.nacid.bg/public/scientist-preview/29968>
- № 29680 - Регистър за академични длъжности и дисертации в НАЦИД:
<https://ras.nacid.bg/dissertation-preview/29968>
- <https://www.researchgate.net/profile/Valentin-Vasilev>
- https://scholar.google.com/citations?user=J3V_gIAAAAAJ&hl=bg
- <https://orcid.org/0000-0002-0074-9578>

Основание за изготвяне на рецензията: **заповед №39/31.10.2022 г. на Ректора на**
Висше училище по сигурност и икономика, Пловдив

Пловдив

2022

1. Кратка биографична характеристика на кандидата

Биографията на кандидата д-р Недялка Иванова Петрова по настоящата конкурсна процедура показва висока експертиза и доказан капацитет в области, изцяло релевантни на обявената в конкурса научна област. През 1997 година завършва „Право“, а от 01.03.2021 притежава ОНС „Доктор“ по програма "Административно право и административен процес" към катедра "Публичноправни науки" на ПУ "Паисий Хилендарски". В периода 1999 -2006 е адвокат, а от 2007 година е част от Националната агенция по приходите, като преминава през различни длъжности, като в момента е Главен юрисконсулт в Дирекция „Обжалване и данъчно осигурителна практика” /ОДОП/ при ЦУ на НАП – Пловдив. Тези факти правят кандидатурата на д-р Петрова убедителна по обявената конкурсна процедура.

2. Обща характеристика на научноизследователската, научно-приложната и експертна дейност на кандидата.

Представените документи отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане. В изготвената от д-р Петрова справка за изпълнение на националните минимални изисквания, може да се види, че тя има *сбор от 605 точки*, което е повече от достатъчно за стартиране и положителна оценка по процедурата.

2.1 Оценка на монографичния труд

Недялка Петрова участва в конкурса за "доцент" на ВУСИ – гр.Пловдив по професионалното направление 9.1. Национална сигурност с авторски монографичен труд на *тема „Данъците и защитата на националната сигурност - взаимовръзка и предизвикателства“*, ИК ВУСИ, Пловдив, 2022, ISBN 978-619-7343-69-4.

Представената монография е посветена на взаимовръзката между данъците, фискалната (данъчната) сигурност и националната сигурност на държавата. Актуалността и значимостта на тематиката са несъмнени поради факта, че тя представлява интерес за широк кръг от научната общност и има голямо практическо приложение. Изследователският проблем е изключително актуален и с оглед на това, че липсва разработване и изследване в тази насока. В дългосрочен план сигурността на държавата представлява съвкупност от сигурност на отделните елементи от финансовата ѝ система, в т.ч. и на фискалната (данъчната) сигурност както на държавата, така и на задължените лице. В тази връзка с така систематизираните предизвикателства представената от д-р Петрова монография за първи път в литературата извежда понятието „данъчна сигурност“ като част от финансовата/фискалната сигурност и изследва възможностите за моделиране на данъчната политика и данъчния контрол в контекста на политиката за национална сигурност на Република България и защитата на стратегическите интереси на държавата.

Ключов извод в монографията е на стр. 217 „Доверието в правовия ред води и до доверие в държавните институции и в държавността изобщо. Това доверие е неразделна част от функционирането на всяко общество и е неразривно свързано със защитата на националната сигурност. То позволява на органите в системата за сигурност да планират и изпълняват политики, да подсигурият опазването на националната сигурност. Колкото е по-голямо общественото доверие, толкова и събираемостта на данъците е по-голяма и спазването на законодателството от страна на задължените лица е по-стриктно. Всичко това води и до повече инвестиции и създаване на работни места, по-добро функциониране на икономиката на всяка една държава и следователно до по-успешна защита на националната сигурност. Ето я *релацията „данъци – национална сигурност – публични политики“* в синтезиран вид!

Монографичното изследване е новаторско и хабилитационно по своя характер и широта на тематичните области, които засяга.

2.2 Оценка на основните характеристики в останалите приложения за рецензия публикации

Освен монографичния труд, кандидатът представя за оценка и рецензиране и 14 бр. публикации /изцяло самостоятелни/, както следва: 1 /един/ брой публикуван дисертационен труд за ОНС „Доктор“; 13/тринадесет/ бр. статии и доклади /от които /една/ на английски език/. Всички публикации са в издания в България.

Статиите и докладите са публикувани или предстои да бъдат публикувани в реферирани научни издания след придобиването на образователната и научната степен „доктор“. Публикациите отговарят на тематиката на професионалното направление 9.1. Национална сигурност (Национална сигурност и данъци) и са интердисциплинарни по своите същност и характер.

2.3 Оценка на допълнителни научно-изследователски и научно-приложни характеристики, съотносими към настоящата процедура /цитиране; проектна, експертна дейност и други релевантни/.

Ключов момент в оценката на разпознаваемостта на кандидата в научната общност са цитиранията и позоваванията на публикации. В тази връзка, кандидата предоставя подробна справка с коректно посочени цитиращи негови произведения автори, цитирани публикации и страници на цитирането.

Цитиранията, посочени в справката по конкурсната процедура, са 40 /четиридесет/, като цитатите са в различни издания и в точково измерение са надхвърлящи изискванията на нормативните правила при този компонент от оценъчната процедура по конкурса. Цитиращите автори са петима и са от България. 28 /двадесет и

осем/ от цитатите са от В.Колев, 3 от А.Тунтова; 3 от В.Георгиев, 3 от Б.Петев и 3 от Г.Минкова. Всички цитати са в издания в България.

В обобщение, можем да посочим, че са налице научноизследователски опит и натрупана експертиза и резултати които могат да бъдат основа за педагогически и научни постижения във Висшето училище по сигурност и икономика.

2. 4. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата.

В приложената документация по процедурата са налице служебни бележки удостоверяващи значим преподавателски опит на кандидата:

- Служебна бележка от Юридическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“, в която е посочено, че д-р Петрова от 2016 година води упражнения по дисциплината „Данъчно право“;
- Служебна бележка от Технически университет, Филиал Пловдив, в която е посочено, че кандидатката е водила учебни занятия през 2021/22 година по дисциплините „Търговско и стопанско право“ и „Индустриално законодателство“ /общо 160 часа/;

Тези факти подчертават натрупаният педагогически опит на кандидата и са в релация с изпълненията на процедурните правила за оценка на кандидатите в този род академични процедури.

3. Оценка на значимостта на приносите за науката и практиката

Представените трудове, освен че имат значителен принос към обогатяването на теорията в сферата на сигурността, като имат и практическа стойност, с оглед на значимостта на предизвикателствата пред съвременното управление и в частност на системите за сигурност, базирани на данъчната политика в държавата в различните нейни аспекти. От тази позиция, може убедено да се отбележи, че значимостта на предложените за рецензиране трудове е ясно специфицирана.

С подчертан принос към сигурността и данъците могат да бъдат посочени следните:

- По нов начин е направена систематизация на съществуващите в литературата виждания, мнения и оценки по отношение на данъчната политика и данъчния контрол, осъществяван от органите по приходите в НАП, и влиянието им върху националната сигурност;
- За първи път в литературата е разгледан въпросът за ефективния данъчен контрол на сделките с криптовалюти като гарант на финансовата сигурност на държавата.

- За първи път в литературата се разглежда темата за приложението на изкуствения интелект в данъчния контрол и влиянието му върху сигурността на държавата и на задължените лица.

Приносните моменти са изведени коректно и професионално и са изцяло съотнесиви към приложената за оценка документация по конкурсната процедура.

4. Препоръки и бележки към кандидата

Към кандидата д-р Недялка Петрова имам следните препоръки и научно-методически бележки:

- ✓ Препоръчително е да се повиши публикационната активност в издания в чужбина, с оглед на разширяване и популяризиране на творчеството и идеите на научните му изследвания, както и такива с по-високи индекси на цитируемост;
- ✓ Необходимо е да се разширят възможностите за приложение на научните изследвания на кандидата, както и да се включат по-широко в изучаваните учебни дисциплини на специалностите във вуза;
- ✓ Макар и да не е основна задача на дисертацията, липсва достатъчна препратка към опита на ЕС в някои релевантни компоненти на монографичната разработка. Такава заявка има в текста, но е слабо застъпена и определено изследването би спечелило от подобни препратки и добри практики;

Посочените възможности и препоръки не омаловажават достойнствата на рецензираните разработки и не влияят върху научните приноси, а ще допринесат за тяхното по-прецизно разкриване.

5. Заключение

Предоставената от кандидата в конкурса Недялка Иванова Петрова документация и научна продукция отговарят на изискванията на чл.21.(1) и чл. 24 от Закона за развитие на академичния състав в Република България и чл.47.(2) и чл.48.(3) за съответствие с минималните национални изисквания и с изискванията по чл. 1а, ал. 2 от Правилника за неговото приложение и оценката ми за тях е изцяло „положителна”.

Предлагам на уважаемото Научно жури по конкурса да класира кандидата, д-р Недялка Иванова Петрова и да предложи на Академичния съвет на Висшето училище по сигурност и икономика - гр. Пловдив да бъде избрана и да заеме академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ в професионално направление 9.1. Национална сигурност (Национална сигурност и данъци).

11.11.2022 г.

гр. Благоевград

Изготвил:

